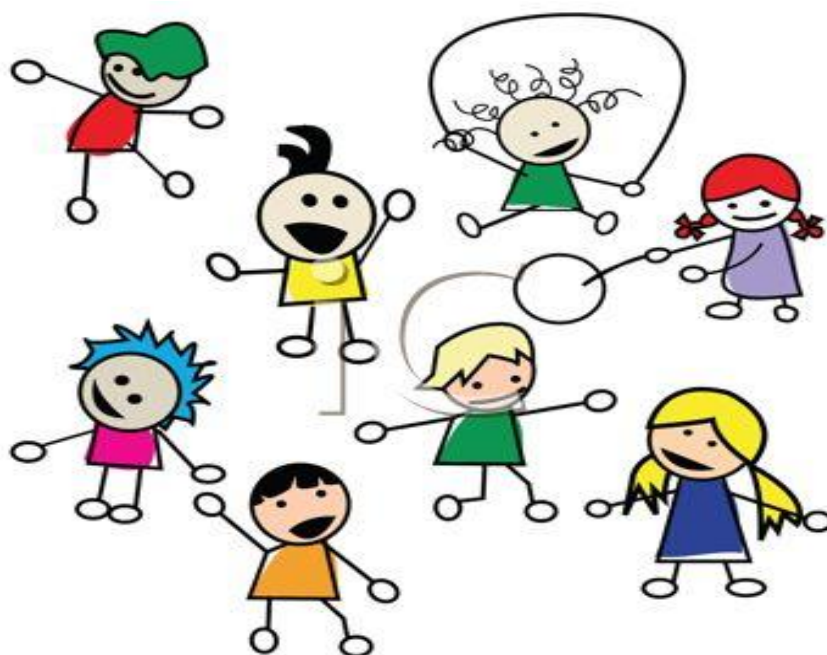

UNJÁRGGA OAHPPOGÁLDU/ NESSEBY OPPVEKSTSENER
Dálveluodda 8
9840 VARANGERBOTN

Mánáidgárði jahkeplána Barnehagens årsplan 2016

Innhold

UNJÁRGGA OAHPPOGÁLDU/ NESSEBY OPPVEKSTSENTER	1
KAPITTEL 1 Mánáidgárði - barnehagen.....	4
1.1 Unjárgga gielda/ Nesseby kommune en sjøsamisk kommune	4
1.2 Samisk barnehage	4
1.3 Barnehagelov og rammeplan	4
1.4 Årsplan	4
1.5 Oppvekstsenterets visjon	5
1.6 Hovedmål	5
1.7 Pedagogisk grunnsyn	5
1.8 Menneskelige forutsetninger	5
KAPITTEL 2 – Barnehagens innhold.....	6
2.1 Lov om barnehager § 2:	6
2.2 Barnehageåret	6
2.3 Dagsrytme.....	6
2.4 Rammeplanens fagområder.....	8
2.4.1 Kommunikasjon, språk, tekst.....	9
2.4.2 Kropp, helse, bevegelse.....	9
2.4.3 Kunst, kultur, kreativitet.....	10
2.4.4 Natur, miljø, teknikk	10
2.4.5 Etikk, religion, filosofi	11
2.4.6 Nærmiljø og samfunn.....	11
2.4.7 Antall, rom og form.....	11
2.5 Danning gjennom omsorg, lek og læring	12
2.6 Språk.....	13
2.6.1 Tospråklighet.....	13
KAPITTEL 3 Samarbeid/plan/dokumentasjon	13
3.1 Samarbeid med foreldre/foresatte	13
3.2 Foreldreråd/ FAU - Samarbeidsutvalg/ miljøutvalg.....	14
3.3 Barns medvirkning	15
3.4 Likestilling og likeverd	16
3.5 Plan overgang barnehage og skole	16
3.6 Vurdering/ pedagogisk dokumentasjon	17
3.7 Plan for intern evaluering	17
3.8 Helse Miljø og Sikkerhet.	18
3.9 Tverrfaglig team.....	18
3.10 Tidlig intervensjon.....	18

Satsingsområde 2016.....	19
1.1 <i>Barnehagen jobber med de 7 fagområdene i rammeplanen:</i>	20
1.2 <i>Satsningsområdet 2016: Kommunikasjon, språk og tekst.</i>	20
1.3 <i>Sosial kompetanse</i>	21
SAMISK ÅRSTIDSKALENDER - AKTIVITETSOVERSIKT	23

DEL 1: Årsplan

KAPITTEL 1 Mánáidgárdi - barnehagen

1.1 Unjárgga gielda/ Nesseby kommune en sjøsamisk kommune

Unjárgga gielda / Nesseby kommune er en sjøsamisk kommune med sjøsamiske kulturtradisjoner. Det som kjennetegner sjøsamisk kultur er kombinasjon av flere naturbaserte næringer som reindrift, jordbruk, fangst og fiske. Vi ønsker at barna skal være aktive deltakere i denne kulturen, og på den måten være med på å videreutvikle både kommunens og barnas egen sjøsamiske identitet. Barnehagen skal jobbe med å ivareta og utvikle av det samiske språket og kulturen i barnehagehverdagen, i henhold til den kommunale målsetting.

1.2 Samisk barnehage

Unjárgga oahppogáldu / Nesseby oppvekstsenter

Unjárgga mánáidgárdi/ Nesseby barnehage er en kommunal samisk barnehage ved Unjárgga oahppogáldu/Nesseby oppvekstsenter, lokalisert i Varangerbotn. Barnehagen i Unjárgga/ Nesseby startet opp i 1980, og hadde den gang bare en avdeling. Pr i dag har barnehagen fire avdelinger.

Nesseby oppvekstsenter har en samisk barnehage med fire avdelinger:

- To avdelinger har norsk som kommunikasjonsspråk/ dagligspråk. Barna deltar i samisk lokal kultur, og har begrepslæring på samisk. Samisk begrepslæring tar utgangspunkt i hverdagssituasjoner, og vi tar i bruk sanger og bøker med samisk språk.
- To avdelinger har samisk som kommunikasjonsspråk/ dagligspråk. Språkopplæringa tar utgangspunkt i hverdagssituasjonene til barna. Barna deltar i samisk lokal kultur.

1.3 Barnehagelov og rammeplan

Lov om barnehager omfatter drift av barnehager i Norge. Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til loven, og er et styringsdokument for barnehagene. Den utdyper barnehageloven, og redegjør for barnehagens rolle i samfunnet og hvilke verdier barnehagens grunnsyn skal bygge på. Rammeplanen gir personalet klare føringer for innholdet i barnehagen og oppgavene barnehagen skal utføre.

1.4 Årsplan

Rammeplanen for barnehager sier at alle barnehager er pålagt å utarbeide en årsplan. For personalet er dette et viktig arbeidsredskap for å styre virksomheten i en bestemt retning ut fra rammeplanens føringer med lokal tilpasning.

Årsplanen har to deler:

- Del 1 generell info om innhold og drift av barnehagen.
- Del 2 fokuserer på hvordan oppfylle de krav og forventninger til drift av barnehager framsatt av Rammeplanen for barnehager.

Årsplanen gjelder for 2016. I tillegg utarbeides det månedsplaner som tar utgangspunkt i årsplanen, for hver avdeling.

1.5 Oppvekstsenterets visjon

Nesseby oppvekstsenterets visjon: Vi lærer, vi trives, vi har respekt for hverandre.

Slagord: Vi er Nessebys framtid.

1.6 Hovedmål

Vi skal gi barna rike opplevelser og erfaringer som grunnlag for fysisk, motorisk og kognitiv utvikling.

I en lokal kontekst skal barnehagen fylle Rammeplanens vilkår ved å bidra til personlig utvikling, selvtilitt, sosiale og språklige ferdigheter, med mestring som grunnlag for videre danning og læring.

1.7 Pedagogisk grunnsyn

Barnehagens formål

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”

Lov om barnehager § 1

Livslang læring – læring av omgivelsene

Å ha et positivt grunnsyn er å ha en positiv innstilling. Det er å vise tillit, omsorg, toleranse, respekt, lojalitet, ærlighet og rettferdighet. Et positivt grunnsyn gir økt trivsel og mer energi.

1.8 Menneskelige forutsetninger

Barnegruppen

Barnehagen har for tiden:

- 2 avdelinger 0-3 år
- 2 avdelinger 3-6 år

Personalet

Avdeling	Ansatte	Telefon
Gussa	Pedagogisk leder 100 % Medarbeidere: 2	40 44 05 83
Riebanbiedju	Pedagogisk ledere 2×100 % Medarbeidere: 2	40 44 05 82
Guolli	Pedagogisk leder 100 % Medarbeidere: 2	40 44 05 81
Njoammil	Pedagogisk leder 100 % Medarbeidere: 2	40 44 05 84

KAPITTEL 2 – Barnehagens innhold

2.1 Lov om barnehager § 2:

”Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Rammeplanen: Barnehagen skal se omsorg og danning, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i sammenheng. Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, og utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer som støtte for sin utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger.

2.2 Barnehageåret

Barnehageåret strekker seg fra medio august til medio august året etter. I løpet av et barnehageår er barnehagen stengt 5 dager på grunn av felles planlegging for personalet(planleggingsdager). Disse dagene fremkommer i skoleruta:

<http://nesseby.custompublish.com/getfile.php/3024761.743.ptwstxeqqv/Skolerute+2015+-16.doc.as.pdf>

2.3 Dagsrytme

07.00	Barnehagen åpner. Barna spiser frokost etter hvert som de kommer til barnehagen. Barn som kommer etter kl.09.00 bør ha spist hjemme da aktivitetene starter fra kl. 09.00.
09.30 – 14.00	Barnehagens ”kjernetid”.
10.00 – 11.00	Lunsj innenfor dette tidsrommet. Avdelingsvis forskjell.
10.00 – 14.00	De minste barna hviler innenfor dette tidsrommet.
14.00	Fruktmåltid/lite måltid Hvilestund/ rolig stund i avdelinga.
16.30	Barnehagen stenger og arbeidstiden er slutt for personalet

Barnehagen har en *kjernetid* mellom 09.00 og 14.00. Hovedvekten av voksenstyrte aktiviteter skjer innenfor dette tidsrommet.

Ved sykdom eller andre ting som gjør at barnet ikke kommer i barnehagen, må det gis beskjed innen kl. 09.00. Dette gjelder også dersom barnet skal komme sent på dagen. Beskjed kan gis pr telefon eller SMS til barnets avdeling.

Dagsrytme.

I en barnehage er det viktig å ha struktur på dagen. Dette for at barna skal oppleve en forutsigbar dag, som igjen vil føre til at barna vil føle seg trygge, og vet hva som venter dem. Dagsrytmen er lagt opp slik at barna skal unngå å ha flere stillesittende aktiviteter etter hverandre.

Selv om vi har satt opp en dagsrytme, er barnehagen svært fleksibel i forhold til denne.

Mål og metoder for de ulike situasjonene i dagsrytmen.

MÅL	METODE
Ankomst: <ul style="list-style-type: none"> - Barna skal føle seg velkommen i barnehagen - Gi barna en trygg start på dagen - Ta i mot og gi beskjeder	<ul style="list-style-type: none"> - Personalet tar imot og møter barna og foreldrene når de kommer
Samlingsstund: <ul style="list-style-type: none"> - La barna få gruppefølelse og føle tilhørighet med de andre barna på samme avdeling - Lære å vente på tur - Øve konsentrasjon - Lære å motta informasjon/beskjeder	<ul style="list-style-type: none"> - Voksen leder - Fast rom - Synger sanger, formidler beskjeder, leser bøker, tar opp ulike tema
Måltid: <ul style="list-style-type: none"> - Får begrepsinnlæring og språkstimulering - Sosialisering - Lære barna sunne matvaner - Lære god bordskikk - Alle skal bli mette - Barna skal få opplevelsen av at det er trivelig å spise sammen med andre	<ul style="list-style-type: none"> - Samtale med barna - Barna har faste plasser - Det skal være voksne ved hvert bord for å kunne hjelpe dem som trenger det, og som er gode rollemodeller
Av- og påkledning: <ul style="list-style-type: none"> - Selvstendighetstrening - Begrepsinnlæring - Finne riktige klær til ulikt vær - Øve ordenssans - Vente på tur	<ul style="list-style-type: none"> - Barna får prøve å kle på seg selv - Benevne klær og utstyr med rette navn, snakke om det vi gjør, høre og venstre - Barna henger klærne på knaggen, skoene på plass osv. - Forklare barna at de må vente på hjelp
Utelek/frilek: <ul style="list-style-type: none"> - Utvikle fantasi - Lære seg samlek og samspill med andre - Lære å beherske og ha glede av å bruke kroppen sin	<ul style="list-style-type: none"> - Gi rom og tid til flere typer lek - Legge til rette ved å ta barna med ut i naturen - Voksne er aktivt deltagende
Hvilestund: <ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få hvile /slappe av i løpet av en hektisk barnehagedag	<ul style="list-style-type: none"> - Dele barna i grupper sammen med voksne og lese en bok eller høre musikk/lydbok i rolige omgivelser

<p>Henting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si ”ha det”, og takk for i dag - Gi og ta imot beskjeder til og fra foreldrene <p>Hygiene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få kunnskap og holdninger om personlige hygiene i det daglige 	<ul style="list-style-type: none"> - Være til stede for barn og foreldre - God håndhygiene, vaske hender før måltid, etter hvert toalettbesøk og etter lek ute.
--	---

2.4 Rammeplanens fagområder

Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold: ”Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.”

Rammeplanens syv fagområder blir presentert som adskilte områder, men vil sjelden opptre isolert. Mange av barnehagens planlagte og hverdagsaktiviteter vil være en arena for flere fagområder samtidig. Det som er viktig i den sammenheng er at det pedagogiske personalet er bevisst på hvilke muligheter som ligger i hverdagssituasjonene. Personalet må også sørge for å utnytte spontane situasjoner så vel som planlagte aktiviteter som læringssituasjoner for barna. Arbeidet med fagområdene skal tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Barnehagen har utarbeidet en progresjonsplan som synliggjør progresjonen i arbeidet med de ulike fagområdene i rammeplanen:

<http://nesseby.custompublish.com/getfile.php/2497122.743.vtdxdeusep/Progresjonsplan+for+fagomr%C3%A5dene+i+Rammeplanen.pdf>

Barnehagen – en pedagogisk virksomhet

Rammeplanen skisserer at barnehagen skal jobbe målrettet, og fokuserer på kvaliteten i det sosiale samspillet og på de ulike fagområdene. Barnehagen er en del av utdanningssystemet, og det er sammenheng mellom barnehagens fagområder og skolens fagområder.

Rammeplanen - Barnehage

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, helse, bevegelse
- Kunst, kultur, kreativitet
- Natur, miljø, teknikk
- Etikk, religion, filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Kunnskapsløftet - Skole

- 1.språk (Samisk/norsk), engelsk, fremmedspråk
- Mat og helse, kroppsøving
- Kunst og håndverk, musikk
- Naturfag
- KRLE
- Samfunnsfag
- Matematikk

2.4.1 Kommunikasjon, språk, tekst

Barna utvikler ferdigheter i språk og kommunikasjon i samhandling med andre. Det er derfor viktig for det pedagogiske personalet å være gode språklige forbilder, og å legge til rette for sosial samhandling. Rammeplanen(3.1) sier at tidlig språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold, og at det å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for begrepsforståelsen. Barnehagen skal dermed sørge for at barna opplever variasjon ved bl.a.:

- Å oppleve litteratur, gjennom billedbøker, eventyr, fortellinger, rim og regler, og dermed få en forståelse for sammenhengen mellom tekst og kommunikasjon. Dette skal gjøres daglig gjennom lesestunder og samlingsstunder. Personalet skal inspirere til å leke med symboler som bokstaver og tall.
- Gi barna nye opplevelser og inntrykk ved å oppsøke nye arenaer, og sørge for språklig bearbeidelse av inntrykkene for å oppnå begrepsinnlæring og forståelse.
- Rollelek er en viktig arena for språkutvikling. Barna leker det de opplever i hverdagen, og bruker leken til å prøve ut nye begrepsinntrykk. Barna begynner å bruke språkets grammatiske former ved at leken planlegges i fortid og lekes i nåtid. Barnehagen tilrettelegger for rollelek gjennom å gi barna nye opplevelser de kan bearbeide gjennom lek, og sørge for at det er tid og rom til rolleleken i hverdagen.
- Sørge for at barna får kompetanse om språkets oppbygging gjennom jevnlig å ha språkleker og språkaktiviteter som rim, klappe navn og stavelser.
- Gi barna erfaring med språkets funksjoner i forhold til glede, humor, sorg, konfliktløsning og andre relasjonelle ytringer.
- Få kjennskap til og bli fortrolig med digitale verktøy/ IKT i barnehagen. Datamaskin og nettbrett tilgjengelig til tegning og lek med bokstaver, fremvisning av bilder og film, og til pedagogiske spill.
- Utvikle tospråklig kompetanse i henhold til kommunens tospråklighetsplan for samisk og norsk.
- Få kjennskap til variasjoner i språk med lek og sanger på ulike språk.

2.4.2 Kropp, helse, bevegelse

Barn har behov for å være i aktivitet, noe som setter krav til omgivelsene. I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter. Barnas aktivitetsbehov er viktig for utviklingene av store og små muskelgrupper. De skal lære seg de grunnleggende naturlige bevegelsene som er viktige for senere spesialisering. Bevegelse er også viktig for den kognitive utviklingen, og ikke minst for lese- og skriveopplæringen.

Det er gjennom sansene at barna møter omgivelsene. Vi må sørge for varierte sanseintrykk for muskelgruppene gjennom erfaringer med forskjellig vanskelighetsnivå, noe som fører til progresjon i kroppsbevissthet og kropps kontroll. Det fysiske og motoriske grunnlaget barna danner i førskolealder, er med på å prege resten av deres voksne liv. Barnehagen må skape positive holdninger til aktivitet og sunt og variert kosthold. I barnehagen skal barna:

- Få være mye ute. Målsettinga er mangfoldig og variert fysisk aktivitet.
- Bruke variasjoner i naturen aktivt. Nærområdet har mange typer natur som gir forskjellige fysiske utfordringer å ferdes i, med forskjellige forutsetninger etter årstid.
- Bruke kroppen aktivt hver dag. Utvikle og mestre de grunnleggende bevegelsene som å krabbe, rulle, hinke, løpe og klatre. Hinderløyper ute og inne benyttes.
- Lære å kle på seg etter vær og vind. Gode holdninger til aktivt uteliv forutsetter riktig bekledning.
- Få kjennskap og holdninger til egen kropp gjennom sangleker og tema.
- Få mulighet til ro/hvile gjennom lese/hvilestunder.

- Få benytte gymsal til styrte og frie fysiske aktiviteter.
- Få kunnskap og holdninger om personlig hygiene i det daglige.

2.4.3 Kunst, kultur, kreativitet

For at barna skal kunne utvikle sine estetiske sanser, må de få muligheten til å oppleve estetikk. Malcolm Ross som har forsket på estetisk utvikling sier ”*Barna må få inntrykk for å kunne gi uttrykk*”.

Vår oppgave i barnehagen blir da å sørge for at barna får varierte estetiske inntrykk gjennom auditiv(hørsels) og visuelle(syns) opplevelser, og får muligheten til å gjenskape og bearbeide inntrykkene i barnehagen.

Barna må da:

- ha tilgang til ulikt formingsmateriell
- få hjelp og veiledning til å uttrykke seg på ulike måter og med ulike materialer
- oppleve sang, musikk, litteratur og drama i hverdagen
- delta på planlagte og spontane aktiviteter med sang, drama, litteratur og forming
- få mulighet til å drive rollelek og fri lek
- få inntrykk gjennom kulturelle aktiviteter som skjer i kommunen
- ha utstilling av egne produkter
- skape i naturmaterialer som blomster, snø og så videre

2.4.4 Natur, miljø, teknikk

”Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Naturen er en kilde til skjønnhetsopplevelser og gir inspirasjon til estetiske uttrykk. Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse av betydningen av en bærekraftig utvikling. I dette inngår kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen” (Rammeplanen)

Selve livsgrunnlaget for bosetting i Unjárgga gielda/Nessebykommune er utnyttelse av naturen. Både i forhold til næring og trivsel. Barnehagen har alle naturtyper i nærheten. Natur og uteliv skal være en del av barnehagens hverdag. Barnehagen skal tilrettelegge for gode opplevelser i naturen til alle årstider. Barnehagen følger naturen gjennom årstidene, med fokus på det som er naturlig i forhold til tid på året.

Barna skal:

- bli kjent med og ferdes mye i naturen
- få oppleve hvordan man kan utnytte ulike naturressurser gjennom bærplukking, jakt og reinslaktning om høsten. Bearbeide kjøtt.
- dra på gårdsbesøk
- tilgang til konstruksjonsmateriell
- få mulighet til å være små oppdagere
- bruke naturmaterialer og høste av naturen
- være ute i all slags vær
- oppleve lys og mørketid, og bearbeide inntrykkene
- ha aktiviteter tilknyttet ulike årstider

- friluftstokke høst og vår
- få respekt for alt levende liv

2.4.5 Etikk, religion, filosofi

Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Den etiske veiledning barnehagen gir barn, må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimesige tilknytning. (Rammeplanen 3.5)

Barna skal:

- få kunnskaper om, og opplevelser i tilknytning til feiring av høytider og merkedager
- Få respekt for alt levende liv. Lære å vise omsorg og medmenneskelighet gjennom opplevelse av dette.
- Utvikle evnen til å vise respekt, ta ansvar og vise omsorg.
- bli presentert for filosofi gjennom litteratur, og undring omkring dette
- få kjennskap til at det finnes ulike livssyn og religioner, med utgangspunkt i barnegruppens sammensetning.

2.4.6 Nærmiljø og samfunn

For at barna skal få muligheten til å bli glad i og få tilknytning til kommunen, må barna få oppleve hvilke muligheter som finnes her både i forhold til natur, fritid og næring. ”*Barn skal medvirke i og utforske og oppdage nærmiljøet sitt.*” (Rammeplanen 3.6)

Målet er å gi barna kunnskap og gode minner fra barnehagen gjennom gode opplevelser og erfaringer i naturen. Barna skal få kjennskap til lokal kulturell arv, sentrale verdier, tradisjoner og fortellinger.

Barna skal

- bli kjent med Nesseby kommune
- kjenne til naturressursene i kommunen
- delta på kulturarrangementer
- mulighet til å bli kjent med, og være glad i sitt lokalsamfunn
- bli kjent med samisk språk, og å være deltakere av den samiske kulturen.

2.4.7 Antall, rom og form

Vi er omgitt av matematiske begreper og symboler i hverdagen. Det meste av vår hverdag er organisert etter matematiske regler.

Barna skal

- lære regler, rekkefølge og turtaking ved å spille ulike spill
- lære om tall som symboler og system

- oppleve sammenhengen mellom tall som symboler og mengder
- gi barna begreper de kan bearbeide gjennom rollelek og regelleker
- få leke med konstruksjonsleker
- bli kjent med ulike former, figurer og forskjell i størrelser og vekt
- bruke IKT /digitale verktøy

2.5 Danning gjennom omsorg, lek og læring

Definisjon på danning:

Danning er et videre begrep enn oppdragelse. Danning er mer enn utvikling, læring, omsorg og oppdragelse, samtidig som det også rommer alt dette. Danning er en kontinuerlig prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Å bistå barna i deres dannelsingsprosesser stiller krav til personalet ved at barna møtes av engasjerte, lyttende, omsorgsfulle og lyttende voksne.

Vi tenker at omsorg, lek og læring må ses i sammenheng, og legger vekt på følgende:

Omsorg:

Alle barn skal oppleve en trygg barnehagehverdag og bli sett og møtt i tråd med deres behov og muligheter

- Barna skal møtes på en omsorgsfull måte, noe som krever et ansvarsbevisst personale som er nærværende og engasjerte i det enkelte barns trivsel og utvikling.
- Vi skal se hvert enkelt barn, og være lydhøre overfor deres signaler.
- Omsorg skal prege alle situasjoner.
- Vi skal gi omsorg til hvert enkelt barn, slik at de føler seg trygge og trives i barnehagen.
- God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.
- Vi tar i bruk «Mitt valg» som et verktøy for refleksjon i barnegruppa.

Lek:

Leken er en sentral aktivitet i barnehagen og skal ha en fremtredende plass i barns barnehagehverdag. Barna bearbeider det de opplever i hverdagen gjennom lek, og leken er med på å utvikle barnet på alle områder; både intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt.

- Det fysiske miljøet skal tilrettelegges slik at det skapes gode arenaer som inspirerer til variert lek både ute og inne.
- De voksne skal tilrettelegge og inspirere, og være tilgjengelige på barnas premisser, og særlig følge opp barn som av ulike årsaker deltar i lek
- Gjennom lek innarbeider barna også sosial kompetanse

Læring:

Barna skal få oppleve gleden av å lære og å mestre i barnehagen.

Vi skal se hvert enkelt barns potensiale, interesser og utviklingsmuligheter og ta utgangspunkt i det.

- Vi skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst, og bidra til et godt grunnlag for livslang læring.
- Vi skal være bevisst leken som læringsarena.
- Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte, slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen
- Ved å ta utgangspunkt i barnas interesser kan de voksne undersøke, undre seg og finne svar sammen med barna.

2.6 Språk

En av barnehagens kjerneområder er å støtte barns tilegnelse av språk. Kompetanse innenfor kommunikasjon og språk er viktig for barnet her og nå, og ikke minst for barnets muligheter i fremtiden. Vi i barnehagen skal bidra til at barna utvikler språklig bevissthet og begrepsforståelse ved å legge til rette for at barna aktivt bruker språket sammen med andre barn og med de voksne.

Vi vil gi barna gode og varierte språkopplevelser som grunnlag for språkutviklingen. Herunder kommer høytlesning, sang og musikk, dikt, rim og regler, og arbeid med ulike temaer. Vi har også fokus på at personalet er gode språklige rollemodeller for barna i alle situasjoner.

Læring av språk, som alt annet, skjer både gjennom tilrettelagte aktiviteter og i alle uformelle situasjoner i barnehagen hvor språket brukes ubevisst. Eksempler på slike situasjoner er turer, påkledning, frilek ute og inne, måltider og stellesituasjoner.

2.6.1 Tospråklighet

Barnehagen er en samisk barnehage som vektlegger tospråklighet på ulikt vis i forhold til avdelingenes språklige organisering.

Samisk språkmiljø – samisk arena

Det norske språket dominerer på mange arenaer i samfunnet. Vi skal bidra til å gi samisk språk gode utviklingsvilkår i barnehagen. På avdelingene skal barna oppleve samiske språk i kommunikasjon, og selv utvikle dette til å være kommunikasjonsspråk på forskjellig nivå.

Barnehagen skal støtte barna i bevaring og utvikling av sitt samiske språk og sin samiske kultur.

(Rammeplanen 1.10)

KAPITTEL 3 Samarbeid/plan/dokumentasjon

3.1 Samarbeid med foreldre/foresatte

Barnehagelov § 1

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og

solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”.

Samarbeidsformer

Vi er avhengige av et godt samarbeid med barnas foreldre/foresatte for at barna skal oppleve trygghet og kontinuitet i sin hverdag. I følge rammeplanen har samarbeidet en formell og uformell side.

- **Det formelle samarbeidet** er lovfestet, og skjer via foreldrerådet og Samarbeidsutvalget. Foreldresamtaler og foreldremøter er også formelt samarbeid. To ganger i året inviteres til foreldremøte og foreldresamtaler. Alle foreldre vil få tilbud om to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret. Ved behov arrangeres flere foreldresamtaler.
- **Det uformelle samarbeidet** skjer gjennom den daglige kontakten ved henting og bringing av barna. Personalet skal ta seg tid til informasjonsutveksling når barna kommer, og når de blir hentet. Av sikkerhetsmessige årsaker må denne utvekslingen foregå slik at personalet har oversikt over barnegruppa.

Tilvenning - oppstart

Når barnet begynner i barnehagen legger vi opp til at barnet, foreldre og personalet skal ha god tid til å bli kjent med hverandre. Foreldrene må sette av 3 dager til tilvenning.

Ved oppstart er det viktig at foreldre informerer om det er spesielle hensyn barnehagen må forholde seg til. Det kan for eksempel være hensyn i forhold til sykdom, religion etc. Foreldre fyller ut en samarbeidsavtale der slike ting avklares.

Foreldrene inviteres til startsamtale i løpet av de to første ukene etter barnets oppstart i barnehagen.

3.2 Foreldreråd/ FAU - Samarbeidsutvalg/ miljøutvalg

”Barnehagen skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg”.

(Barnehageloven § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg.)

Foreldreråd/ FAU

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen. Foreldrerådet velger en representant fra hver avdeling med personlige vararepresentanter til Foreldrenes arbeidsutvalg/ FAU. Disse skal fungere som et kontaktledd mellom foreldre/foresatte og barnehagen.

Oppvekstsenteret har felles FAU for barnehagen og skolen → oppvekstsenterets FAU.

Samarbeidsutvalg/ miljøutvalg

Et rådgivende og kontaktskapende organ. Det er disse som skal godkjenne barnehagens årsplan.

Samarbeidsutvalget for 2015/2016 består av følgende representanter:

2 representanter for elevene	Leder: Stine Sofie Johnsen	Nestleder: Jenny Charlotte Larssen
1 representant for undervisningspersonalet.	Kjell-Harald Erichsen	Vara: Maren Bongo Dikkanen
1 Representant for alle ansatte i oppvekstsenteret	Paul Varsi	Vara: Dagmar Trane
1 representant for ansatte i barnehagen.	Karina Store	Vara: Ragnhild Nilsen
2 faste representanter fra FAU – skole.	1. Hege Anita Roska Wikstad 2. Elisabeth Reisænen	Vara: Jørn Stefan Opdahl Vara: Toril Iversen
2 faste representanter fra FAU – barnehage.	1. Violetta Roskova 2. Sini Rasmus	Vara: Bård Kostamo Olsen Vara: Sara Sveen Smuk
2 kommunalt valgte med personlige vararepresentanter.	1. 2.	Vara: Vara:

2 kommunalt valgte for valgperioden 2015 – 2019. Alle andre velges fram til høsten 2016.

3.3 Barns medvirkning

”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”

(Barnehageloven § 3)

Barns mulighet for medvirkning handler i stor grad om voksnes selvinnsikt, forståelse og holdninger til barn. Medvirkning krever refleksjon fra oss voksne, og at vi er vare for barnas ønsker og behov.

Både fysisk og verbalt gir barn uttrykk for hvordan de har det, og disse uttrykkene skal bli tatt på alvor av oss voksne. Barn må støttes i å undre seg og i å stille spørsmål. De må oppmuntres til aktivt å gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger, og møte anerkjennelse for dette.

Dette krever deltakende og nærværende voksne som ser barna.

Å ha medvirkning er ikke det samme som å bestemme. Barn i barnehage har ikke de nødvendige forutsetninger for å bestemme alt, blant annet når det gjelder å vurdere

konsekvenser av de valg man gjør. Barns medvirkning stiller krav til at personalet. Barnet må være synlig for de ansatte, og bli sett og hørt. Barnet skal få komme med sine synspunkter, og få tilbakemelding på synspunktene. Barns medvirkning handler om å anerkjenne barnet, og ha respekt for det enkelte barn.

Hvordan jobbe med dette i barnehagen?

- Vi skal legge til rette for gode samtaler hvor vi lytter og har respekt for barnas innspill
- Vi skal observere og registrere barnas nonverbale kommunikasjon, som kroppsspråk og følelsesuttrykk
- Vi skal ha en åpen innstilling, der vi ser muligheter og ikke begrensninger. Samtidig må vi være realistiske og tydelige.
- Vi skal være til stede sammen med barna i lek og aktiviteter
- Vi skal bruke anerkjennende kommunikasjon i vår omgang med barna
- Vi skal skape et fysisk miljø inne og ute hvor det finnes materialer og miljøer som passer barnegruppas ulike interesser og behov
- Vi skal kunne forandre/tilpasse planer i forhold til barnas spontanitet
- Vi skal være klare, tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til både enkeltbarn og barnegruppa som helhet.

3.4 Likestilling og likeverd

”Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”

Barnehageloven § 1.

Barnehagen må gi det enkelte barnet støtte og utfordringer ut i fra barnets forutsetninger.

Barnet skal oppleve at det er en del av fellesskapet uavhengig av funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn.

(Rammeplanen 1.9)

3.5 Plan overgang barnehage og skole

Mål: Barnehagen skal være med på å sikre barna en best mulig skolestart

”Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og evt. skolefritidsordningen. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem” (Rammeplanen 5.1)

Barna starter på skolen det året de fyller 6 år. Det siste året barna går i barnehagen vil de forberedes til skolestarten. I barnehagen er førskolegrupper en del av skoleforberedelsene. Vi har valgt å ta i bruk *Trampoline*, et aktivitetshefte for 5- åringene i barnehagen utviklet med *Rammeplanen for barnehagen innhold og oppgaver* som grunnlag. I dette heftet legges det vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse.

Skolestartere skal ha et tilvenningsopplegg med skolen, blant annet ved felles turer og «skoletimer».

Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging, må samarbeidet etableres i god tid før barnet begynner på skolen. (Rammeplanen 5.1)

Barnehagen har rutiner for overføring av opplysninger fra barnehage til skole, og foreldrene samtykker til hvilke opplysninger som overføres.

Samarbeidet med skolen skal bidra til at barnehagetiden avsluttes på en god måte. Skole og skolefritidsordningen forbereder seg til å ta imot barnet. Barnet skal bli godt kjent med skolen i løpet av siste året i barnehagen.

3.6 Vurdering/ pedagogisk dokumentasjon

Vurderingsarbeidet skal sikre at innholdet i barnehagen står i forhold til barnehagens planer, forutsetninger og målsetninger.

Vurderingsarbeidet drøftes på avdelingsmøter og leder møter, og ved evaluering av årsplan ved årets slutt.

I barnehagen dokumenteres ulike sider av barnehagehverdagen via bilder av aktiviteter, utstillinger og arrangementer.

- Hvert barn har egen perm hvor det samles tegninger og fotografier fra barnehagehverdagen. Permene er også tilgjengelige for foreldrene inne på avdelingene.
- Hver dag skriver personalet en kort info på whiteboardtavle om hvordan dagen har vært og hvilke aktiviteter som har blitt gjort.
- Infoskriv til foreldre/foresatte deles ut ved behov.

3.7 Plan for intern evaluering

Hva evalueres	Hvordan innhente informasjon/ metode	Hvem	Når
Spesielle utfordringer til enhver tid	Diskusjon og refleksjon på morgenmøter, avd. møter, ledermøter og personalmøter	Personalet	Hele året
Forholdet mellom barn-voksne og barn-barn	Avdelingen foretar observasjoner.	Pedagogisk leder/øvrige personale	Hele året
Foreldresamarbeid	Foreldremøter, foreldresamtaler	Foreldre og personalet	Oktober April
Hvert enkelt barns trivsel og utvikling	Barnesamtaler. Observasjoner i forkant av foreldresamtaler.	Pedagogisk leder	Oktober April
Barns sikkerhet ute og inne	Foreta sikkerhetsrunder - rette opp feil og mangler.	Verneombud virksomhetsleder	Årlig
Årsplan	Utarbeide årsplan	Ansatte og virksomhetsleder	November

3.8 Helse Miljø og Sikkerhet.

Barnehagen har prosedyrer og rutinebeskrivelser for å forebygge at det skjer ulykker i barnehagen. Personalet skal årlig delta på førstehjelpskurs.

Vi har:

- Rutine for intern-kontroll.
- Rutiner for føring av lister over hvilke barn og voksne som befinner seg i barnehagen til enhver tid
- Rutiner for avtale om medisiner av barn.
- Beredskapsplan med rutinebeskrivelser for hendelser som kan inntreffe.
- Rutiner for opplæring av vikarer.
- Retningslinje ved lav bemanning.

3.9 Tverrfaglig team

Faste møter hver 6.uke og har følgende sammensetning:

- Barnevernstjenesten
- Helsesøster
- PPT
- Grunnskolen/ barnehagen

3.10 Tidlig intervensjon

Nesseby kommune ønsker å sette fokus på en forebyggende innsats overfor barn og unge i kommunen. Dette ut fra kunnskapen om at tidlig hjelp har større effekt enn når vansker er etablert. Tidlig hjelp vil også kunne ha positiv betydning for både psykisk helse, sosial fungering og øvrig livssituasjon.

Gjennom prosjektet Tidlig intervensjon har kommunen utarbeidet en håndbok som skal brukes som et hjelpemiddel og et verktøy i tverrfaglig samarbeid. Den kan brukes som oppslagsverk for maler og fremgangsmåter, og den er ment å gi en oversikt over tjenester og tilbudet som gis i Nesseby kommune. Denne håndboken benyttes i barnehagen.

Satsingsområde 2016
Kommunikasjon, språk og tekst

KAPITTEL 1: Satsningsområder og aktivitetsoversikt for 2016

1.1 *Barnehagen jobber med de 7 fagområdene i rammeplanen:*

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

1.2 *Satsningsområdet 2016: Kommunikasjon, språk og tekst.*

Barnehagen har hvert år et satsningsområde valgt fra Rammeplanens bestemmelser for barnehagens innhold. I 2016 har vi satsningsområde hentet fra fagområdet *kommunikasjon, språk og tekst* i Rammeplanen. I den forbindelse kommer vi til å ha temaopplegg i forhold til fagområdet, og ekstra fokus på temaet i alle rutinesituasjoner.

Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og selv være avsender av et budskap. For å utvikle et godt muntlig språk er både den nonverbale (ikke uttalte) og den verbale (muntlige) kommunikasjonen viktig.

Barn trenger rike og varierte erfaringer for å forstå innholdet i begreper. For å utvikle et rikt språk er samtaler om opplevelser, tanker og følelser nødvendig.

Tekst omfatter skriftlige og muntlige fortellinger, dikt, rim, regler og sanger.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna:

- lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nytenkning
- lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver
- blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- være bevisst sin forbildefunksjon for hvordan man lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst
- fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk – og tekstformer i hverdagen
- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbalt og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og mer tilrettelagte aktiviteter

- skape et språkstimulerende miljø for alle barn og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang
- vise forståelse for betydningen av morsmål
- oppmuntre barn med to- eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk
- støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling
- la barn møte symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger, og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, lekeskrive eller til å diktere tekst
- skape et miljø hvor barn og voksne daglig opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles

1.3 Sosial kompetanse

Mål: ”Å styrke barns sosiale kompetanse, forebygge og mestre atferdsproblemer i barnehagen”.

Tiltak: Vi skal jobbe for å gi barna ressurser gjennom sosiale ferdigheter som gjør det mulig for dem å mestre ulike sosiale situasjoner i hverdagen.

Vi ønsker å ha et forebyggende perspektiv ved å avverge samspillsvansker gjennom arbeid med sosial kompetanse, og ikke fokus kun på atferdsvansker som allerede har oppstått.

Metoder:

- **Mitt valg.**

Et program for sosial kompetanse, som har som mål å se hele utdanningsløpet som en helhet, fra barnehage til videregående skole. Nesseby oppvekstsenter har i samarbeid med prosjektet «Tidlig intervensjon» valgt å ta i bruk dette programmet som et verktøy i arbeidet med sosial kompetanse. Målet med å benytte programmet i barnehagen er følgende:

- Hjelp barn til å utvikle en positiv sosial og emosjonell kompetanse.
- Gi personalet et konkret metodisk verktøy i arbeidet med omsorgs- og læringsmiljø sett i et forebyggende perspektiv.
- Legge til rette for samarbeid mellom hjem, barnehage og lokalmiljø.

Programmet legger opp til ulike aktiviteter som tegning, fargelegging, lesing av historier, samtaler, rollespill, se på bilder og lek. Lek er en stor del av opplegget. En lekpreget tilnærming til organiserte oppgaver kan skape motivasjon, interesse og god samhandling i barnegruppa.

Mange av temaene som tas opp er kjente for barna, som å dele, låne bort og samarbeide. Samtidig er det mange ferdigheter som må øves på, som hva man kan gjøre når man blir sint, hvordan motstå press fra andre, sette ord på det som er vondt og vanskelig. I helhet handler det om å ruste barna for hvordan de kan ta gode beslutninger og trygge valg. Ved arbeid med temaene vil barna kunne få en bedre forståelse av seg selv og verden omkring. Forskning viser at programmet *Mitt valg* har forebyggende effekt på mobbing, overgrep og rus.

- PALS

Positiv Atferd, støttende Læringsmiljø og Samhandling i skolen – og barnehagen

Gjennom dette programmet tilrettelegger vi for gode rammebetingelser for utvikling av sosial kompetanse hos barna. Dette skjer gjennom anerkjennelse av positiv atferd, og ved å skape en trygg atmosfære med tydelige rammer og forutsigbare voksne.

Barnehagen har en handlingsplan mot mobbing som beskriver hvordan vi arbeider forebyggende for å motvirke mobbing. Planen inneholder også en rutine for håndtering av mobbesaker.

SAMISK ÅRSTIDSKALENDER - AKTIVITETSOVERSIKT

Jahkeáigodat Årstad:	Mánnu Måned	Doaimmat - Aktiviteter:	
Dálvi Vinter	Oddajagimánnu Guovva-mánnu januar februar	<ul style="list-style-type: none"> Ávvudit beaivváža Markere solas tilbakekomst 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Goikadit bierggu Tørke reinhjerter 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Pysjamasfest 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Ávvudit Sámeálbmot beaivvi – Markere samefolkets dag 6. februar 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Mánáid kultuvra-eahket Barnas kulturkveld Leaikkastan gárvodeapmi Utkledningsdag 	Buohkat -alle
Giddadálvi Vårvinter	Njukčamánnu - Cuoŋgománnu mars - april	<ul style="list-style-type: none"> Finnmárkkugilvu/ Finnmarksløpet. 	Fra 3 – 6 år
		<ul style="list-style-type: none"> Jiekŋabivdu – “uhca guollejávraí”/ Rovvejávraí Isfiske – ”Lille fiskevann – Rovvejávre 	Fra 3 – 6 år
		<ul style="list-style-type: none"> Olgovahkku/ friluftsuke Beassášdoaimmat Páskeaktiviteter 	Fra 3 – 6 år Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Olgovahkku luonddus/ Friluftsuke Eanadoaluskuvllas dálvedoaimmat Vinteraktivitetsdag i regi av landbruksskolen. 	Fra 3 – 6 år
		<ul style="list-style-type: none"> Rabas beaivi mánáidgárddis ”Åpen dag” i barnehagen. 	Buohkat -alle
Gidda Vår	Miesse- mánnu mai	<ul style="list-style-type: none"> Galledit náveha - Gårdsbesøk 	Fra 3 – 6 år
		<ul style="list-style-type: none"> 17. Miessemánnu - 17.mai Našunálabeaivvi ávvudit mánáidgárddis Našjonaldagsmarkering i barnehagen. 	Buohkat -alle
Gidda- geassi Vår- sommer	Geasse- mánnu juni	<ul style="list-style-type: none"> Geasseloahpaheapmi oahppogáldus Sommeravslutning for barnehagen 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Loahpaheapmi skuvlaálgiide – avslutning for skolestarterne og foreldre. 	Skolestartere
		<ul style="list-style-type: none"> Fiervái vuolgit - Fjæra tur 	Fra 3 – 6 år
Geassi Sommer	Suoidnemánnu Borgemánnu Juli August	<ul style="list-style-type: none"> Luopmu - Oktii bidjat ossodagaid Ferieavvikling - Sammenslåing av avdelinger. 	Buohkat -alle
		<ul style="list-style-type: none"> Ođđa mánáidgárdejahki - Nytt barnehageår Høsting fra naturen 	Buohkat -alle
Čakča- geassi Høst- sommer			

<p>Čakča Høst</p>	<p>Čakčamánnu Golgot- mánnu September Oktober</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrekafe • Olgovahkku luonddus/ Friluftsuke • Návddašit Luonddu riggodagaid Høsting fra naturen • Gárddástallan Krampenesas - merken/njuovvan Reingjerdet i Krampenes – merking/slakting • Mánngakultuvrralaš vahkku - Flerkulturell uke 	<p>Fra 3 – 6 år</p> <p>Buohkat -alle</p> <p>Skolestartere Buohkat -alle</p>
<p>Čakčadálvi Høstvinter</p> <p>Dálvi Vinter</p>	<p>Skábmamánnu - Juovlamánnu November - Desember</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skábmadoalut - Mørketidsfrokost • Advent og juleverksted Adveanta ja juovlodoaimmat. • Lucia ávvodeapmi – Luciafeiring 13.12 • Suohkatmárkan - Grøttest. • Julegudstjeneste 	<p>Buohkat –alle Buohkat -alle</p> <p>Buohkat -alle Buohkat -alle Skolestartere</p>